

WABO

ÉÉN JAAR LATER

Op 1 oktober 2010 is de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. De overheid heeft in de Wabo maar liefst 26 vergunningen, ontheffingen en meldingen geïntegreerd, zodat ondernemers en burgers voortaan bij één loket terecht kunnen. Hoe werkt de nieuwe wet?

Toetsing is gelijk gebleven

Johan de Vos buigt zich met een collega over een bouwtekening voor een nieuwe stal.

Foto: Geesje Rotgers

“De Wabo was wel even wennen”, zeggen Giel Peters, Johan de Vos en Cor de Vos (senior adviseurs) bij Geling Advies in De Rips. Maar nu kunnen ze er goed mee uit de voeten. De grootste verandering is dat alle gegevens nu digitaal aangeleverd moeten worden. “Wij merken dat dit enorm scheelt in de hoeveelheid papier. Dat is een groot voordeel”, stelt Cor de Vos. Ook vindt hij het een voordeel dat alle vergunningaanvragen nu via één loket lopen. Verder zijn er nog een paar kleine details die ook leuk zijn voor agrarische ondernemers: zo hoeft voor een sleufsilo en een staande silo geen vergunning meer aangevraagd te worden voor het onderdeel bouwen. De toetsing van de aanvragen is gelijk gebleven. “Het idee achter de Wabo om alle wetten bijeen te voegen en deze integraal te beoordelen bevalt ons wel.”

Kinderziekten

Inmiddels zijn de adviseurs van Geling Advies aan de nieuwe aanvraagprocedure gewend. Maar zij constateren dat de gemeenten nog wel moeite hebben met de nieuwe aanpak. Die zijn nog zoekende naar een handige werkwijze en beoordelingsmethode. “Het gaat al beter dan in het begin, maar nog niet alle kinderziekten zijn eruit”, constateert Cor de Vos. Het grootste probleem van dit moment voor agrarische ondernemers is de overschrijding van de termijnen. De Wabo kent twee procedures: de korte procedure met een afhandeltermijn van

acht weken en een lange procedure waaraan een termijn van 26 weken gekoppeld is. Onder de korte procedure vallen de plannen die veelal geen nadelig effect hebben op het milieu, zoals de sloop van een gebouw. Zodra er sprake is van invloed op het milieu, wat voor stallenbouw eigenlijk altijd geldt, is automatisch de lange procedure van toepassing. Alleen bij de korte procedure geldt een van rechtswege verleende vergunning bij niet tijdig afgeven van de beschikking. Voor de lange procedure geldt dit niet. Het gevolg hiervan is dat gemeenten zich in de eerste plaats richten op de korte procedures om overschrijding te voorkomen. Hierdoor worden de aanvragen volgens de lange procedure naar achteren geschoven. “De Wet dwangsom werkt in de praktijk ook niet echt als sanctie”, denkt Cor de Vos. Het gaat meestal om een paar honderd euro – dat is een druppel op een gloeiende plaat voor de veehouder die wil bouwen. Die is er veel meer bij gebaat dat de vergunning snel komt.

Amvb landbouw en Wabo

Wanneer er een bedrijfsontwikkeling plaatsvindt tot 200 koeien en 140 stuks jongvee, valt het bedrijf onder de Amvb landbouw. Hiermee komt het milieu-gedeelte los van de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning zal dan alleen voor het aspect bouw en eventueel sloop aangevraagd dienen te worden.

Natuurbeschermingswet en Wabo

De Wabo biedt de mogelijkheid dat vergunningen en andere toestemmingen die niet automatisch opgaan in de omgevingsvergunning kunnen aanhaken. Met aanhaken wordt bedoeld dat deze vergunningen worden opgenomen in de omgevingsvergunning. Dit gaat onder meer om de ontheffing van de Flora- en faunawet en de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet.

Wanneer de vergunning aanhaakt aan de omgevingsvergunning, dient een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd te worden bij de betreffende provincie. Omdat dit vaak tot problemen leidt, kan het in bepaalde situaties verstandig zijn de Natuurbeschermingswetvergunningaanvraag eerder in te dienen dan de omgevingsvergunningaanvraag waardoor deze niet aanhaakt en beide afzonderlijk van elkaar beoordeeld en verleend worden.

Elektronische aanmelding

Ook de elektronische aanmelding verloopt niet altijd vlekkeloos. De internet-site ligt er nog weleens uit. Wanneer je met een deadline zit, omdat de aanvraag voor een bepaalde datum binnen moet zijn, is dat lastig. Tot nu toe valt er in overleg met de gemeente altijd wel een mouw aan te passen. Vaak kan de aanvraag dan alsnog op papier worden ingeleverd.

Het idee achter de Wabo is mooi, maar het zal nog wel enige tijd duren voordat de nieuwe procedure goed werkt. Johan

de Vos: “Het doel van de lastenverlichting geldt zeker voor de berg papier, maar nog niet voor de hoeveelheid werk. De digitale invulformulieren zijn nog wat onoverzichtelijk en moeten volledig worden doorlopen. Ook de modules die in veel gevallen niet van toepassing zijn, zoals het monumentendeel, moeten doorlopen worden. Verder moeten sommige gegevens dubbel worden ingevuld.” Desondanks constateren de adviseurs dat de huidige invulversie sterk verbeterd is ten opzichte van eerdere versies. “Er wordt door de gemeenten wél aan gewerkt.” <

Adviezen vergunningaanvraag

Overschrijding termijnen

Als de procedure te lang duurt, helpt het om er bovenop te zitten en regelmatig te bellen en te vragen hoe het ervoor staat. “Soms vinden gemeenten het plezierig als de adviseur een coördinerende rol op zich neemt”, aldus Cor de Vos.

Deelvergunning kan handig zijn

Als een project uit verschillende onderdelen bestaat, kan het opgesplitst worden in delen; voor ieder afzonderlijk deel een vergunning worden opgevraagd. Als er onzekerheden zijn over de financiering, kan het handig zijn om alleen fase 1 (het milieudeel) aan te vragen om zo een bewijs in handen te krijgen dat de bouw kan doorgaan. Met zo'n bewijs zijn banken soms eerder bereid om de bouw te financieren. Verder scheelt zo'n aanvraag in de legeskosten.

Natuurbeschermingswet

“Het is altijd aan te bevelen alvorens de omgevingsvergunningaanvraag in te dienen een natuurbeschermingswetvergunningaanvraag in te dienen”, stelt Giel Peters. Wanneer er problemen optreden ten aanzien van deze natuurbeschermingswetvergunningaanvraag, kan de omgevingsvergunning toch verleend worden.

Rekening houden met MER-aanmeldnotitie

Wanneer er een uitbreiding van meer dan 200 koeien plaatsvindt, dient voor aanvraag van de omgevingsvergunning al een positief besluit op de MER-aanmeldnotitie te zijn ontvangen. Deze MER-aanmeldnotitie zorgt voor een behoorlijke vertraging van de vergunningprocedure.

Vooraf een helder plan

Voorheen kon een ondernemer gedurende het vergunningetraject nog zaken bijstellen. Met de Wabo kan dat niet meer. Johan de Vos: “Bedenk van tevoren goed wat je wilt. Als je tussentijds het plan wijzigt, begint de procedure opnieuw en heb je twee keer kosten.” Met name als er tijdens de loop van het traject gekozen wordt voor een ander stalsysteem, heeft dat grote consequenties (voor de ammoniak, geur, stof). Ga vooraf naar open dagen en kijk wat je wilt.

Vooroverleg met gemeente

Sommige gemeenten hebben met de introductie van de Wabo een vooroverleg ingesteld. Zo'n voortoets, waarbij de ondernemer en de adviseur betrokken zijn, geeft enige zekerheid over de haalbaarheid van de plannen. Johan en Cor de Vos zijn grote voorstanders van een dergelijk overleg. Je krijgt in het voortraject meer zekerheden en kunt hierop je definitieve aanvraag baseren. Dat betekent minder kosten voor de ondernemer. Informeer bij de gemeente of een vooroverleg mogelijk is; sommige gemeenten hanteren dit standaard, andere gemeenten zijn hiertoe niet bereid en in sommige gemeenten worden behoorlijke legeskosten in rekening gebracht bij toepassing van het vooroverleg.